

Temsilcilerimizin Penceresinden 2025 Avrupa Kulüpler Kupası

FM Selim Çıtak

Bir Avrupa Satranç Birliği (ECU) organizasyonu ve kulüpler bazındaki en prestijli buluşma olan **Avrupa Kulüpler Kupası**'nın 40.'sı, Yunanistan'ın sempatik ve tarihi adası Rodos'ta, 18-26 Ekim tarihleri arasında oynandı. Futboldaki Şampiyonlar Ligi'ne tekabül eden (her ne kadar satrançla ilgili konuşurken futbol benzetmesi kullanmaktan nefret etsem de) turnuva, kendi yerel liglerinde başarılı olmuş kulüpleri uluslararası arenada karşı karşıya getiren yegâne organizasyon konumunda.

© European Chess Union

Turnuvanın açılış töreninde "Rodos Şövalyeleri" temsil edilirken

Rodos adasının cazibesinden midir, yoksa dünya genelinde satranç kulüpçülüğünün yükselişinden (düşüşte değil miydi bu?) midir, bilinmez; turnuvaya rekor sayıda katılım gerçekleşti. Açık kategoriye 102 kulüp, 29.'su düzenlenen kadınlar kategorisine ise 20 kulüp iştirak etti. Seneler evvel belirlenen format, daha az kulübün katılımını öngördüğü için şampiyonanın 7 tur üzerinden oynanmasını söylüyordu. Öyle sanıyorum ki ECU, bu kararını yavaş yavaş gözden geçirecektir! 100'ün üzerindeki kulübün en az 9 tur oynaması, hem norm kovalayan sporcular için (bu turnuvaya özel 7 turluk norm veriliyor) hem de daha sağlıklı bir final sıralaması için gereklidir.

Şimdi gelelim incelememizin ana konusu olan Türk takımlarının performansına. Ülkemiz açık kategoride 6, kadınlar kategorisinde ise tek takımla temsil sağladı. Bu 'çoklu katılım'ın temel sebebi, Rodos'a ulaşımın -Marmaris ve Fethiye'den kalkan feribotlar sayesinde- kolaylığı olabilir. Sırf bu istatistik bile bizim için bir rekor niteliğindedir. Geçtiğimiz yıllarda Kulüpler Kupası'na katılan Türk takımlarının sayısı sıfır ile üç arasında gidip gelirdi. Elbette ev sahibi olduğumuz seneleri kastetmiyorum! Ev sahibi olduğumuz demişken benim için en unutulmazı İstanbul Teknik Üniversitesi takımının bir parçası olduğum 2004 Çeşme'dir. Kasparov'un kariyerinin son turnuvalarından birine şahit olmanın ve 'patron' ile aynı salonda oynamanın tarifi mümkün değildir.

© Alper Efe Ataman

2004 yılında Çeşme'de oynanan Avrupa Kulüpler Kupası ödül töreni öncesinde Garry Kasparov

Yazımı kulüplerimizin turnuvadaki performansları üzerine kurguladığım için, makalenin ana konusunu temsilcilerimizin dikkat çeken performansları oluşturacak. Ancak kupayı kürsüde tamamlayan kulüplere yer vermemek hakkaniyetli bir tutum olmayacağından, şimdi hem açık kategoride hem de kadınlar kategorisinde dereceye giren kulüpleri sıralayalım:

Açık Kategori

2. Alkaloid (Makedonya / 12 puan)

1. SuperChess (Romanya / 14 puan)

3. Novy Bor (Çekya / 12 puan)

© European Chess Union (fotoğraflar Jim Laga)

Kadınlar Kategorisi

2. Sirmium Sremska Mitrovica (Sırbistan / 10 puan)

1. Cercle d'échecs de Monte-Carlo (Monako / 13 puan)

3. Tajfun SK Ljubljana (Slovenya / 9 puan)

© European Chess Union (fotoğraflar Jim Laga)

Temsilcilerimizin Başlangıç Sıralamaları

Açık Kategori:

- (01) Bayegan Pendik Satranç Spor Kulübü
- (09) Türk Hava Yolları Spor Kulübü
- (35) Güzelbahçe Satranç Spor Kulübü
- (42) Paüsa Satranç Takımı
- (44) Konya Yıldız Satranç Spor Kulübü
- (61) Göztepe Spor Kulübü

Kadınlar Kategorisi:

- (02) Türk Hava Yolları Spor Kulübü

Not: Parantez içinde belirtilen sayılar kulüplerin reyting ortalamaları baz alınarak oluşturulan başlangıç sıralamalarıdır. Şimdi sırasıyla, kulüp kulüp, temsilcilerimizin performanslarına göz atalım:

Açık Kategori**(1) Bayegan Pendik Satranç Spor Kulübü – 4. sırada bitirdi.**

4. Bayegan Pendik chess sports club (RtgAvg:2711, Captain: Shahriyar Mamedyarov / TB1: 11 / TB2: 263)													
Bo.	Name	Rtg	FED	FideID	1	2	3	4	5	6	7	Pts.	Games
1	GM Giri, Anish	2759	NED	24116068			1	½	½	1	1	4	5
2	GM Mamedyarov, Shakhriyar	2742	AZE	13401319	1	1	1	0	½	1	1	5,5	7
3	GM Rapport, Richard	2724	HUN	738590	1		1	1	0	1	1	5	6
4	GM Nihal, Sarin	2700	IND	25092340		1	1	½	½	1	1	5	6
5	GM Alekseenko, Kirill	2679	AUT	4135539	½	1		½	½	1	1	4,5	6
6	GM Murzin, Volodar	2664	FID	44155573	1	½		½	0	1	1	4	6
7	GM Yilmaz, Mustafa	2591	TUR	6302718		1	1	1				3	3
8	GM Can, Emre	2552	TUR	6302181	½	½	1					2	3

Hiçbir araştırma yapmadan doğruluğundan emin olabileceğim nadir şeylerden biri: İlk defa bir Türk takımı Avrupa Kulüpler Kupası'na 1 numara olarak başlamıştır. Dünya yıldızlarından kurulu kadroya iki milli sporcumuzu da 'yedek' olarak ekleyen **Bayegan**'ın hedefi kuşkusuz altın madalyaydı. Böyle bir kadroyu bir araya getirmenin maliyeti, satranç piyasası ortalamasının bir hayli üstünde olmalıdır. GM Yılmaz ve GM Can'ın görece daha kolay maçların oynandığı ilk üç tur görev aldığı takım, ilerleyen turlarda erken yara alarak hayal kırıklığına uğradı. 4. ve 5. turlarda yaşanan puan kayıplarını telafi etmek 7 turluk bir turnuvada mümkün değildi. Böylesine önemli bir yarışmaya 7 turun az gelmesi durumu (ki yazının başında da değinmiştim), Bayegan'ı madalya şansından etmiş olabilir. Çok da iddialı olmayan bir tahmin yaparak, turnuvanın iki tur daha sürmesi halinde bu oyuncu grubunun kendilerini daha üst sıralara, yani ilk üçe atacağını söyleyebilirim.

(9) Türk Hava Yolları Spor Kulübü – 9. sırada bitirdi.

9. Turkish Airlines sports club (RtgAvg:2489, Captain: Ozgur Solakoglu / TB1: 10 / TB2: 214,5)																				
Bo.		Name	Rtg	FED	FideID	1	2	3	4	5	6	7	Pts.	Games	RtgAvg	n	w	e	K	rtg +/-
1	GM	Movahed, Sina	2586	IRI	42520835	1	½	1		1	½		4	5	2508	5	0,99	10		9,9
2	GM	Xiao, Tong(Qd)	2537	CHN	8622388	1	1	1	½	1	1	1	6,5	7	2436	7	2,11	10		21,1
3	IM	Oro, Faustino	2509	ARG	20000197	½	1	½	½	0	0	½	3	7	2403	7	-1,41	10		-14,1
4	IM	Ahmad, Khagan	2455	AZE	13431552	1	1	½	1	1	0	0	4,5	7	2398	7	0,52	10		5,2
5	IM	Cieslak, Patryk	2474	POL	21078882	1	1	1	½	½	½	½	5	7	2354	7	0,54	10		5,4
6	FM	Erten, Kerem	2372	TUR	34588221	1	1	1	½	1	½	1	6	7	2342	7	2,33	20		46,6
7	FM	Solakoglu, Ozgur	1949	TUR	6300510					0		0	0	2	2412	2	-0,16	20		-3,2

Türk Hava Yolları Spor Kulübü (THY) de, tıpkı Bayegan gibi, Yunanistan’a yabancı ağırlıklı bir kadro ile geldi. THY listesinde göze çarpan ilk detay sadece yabancılar değil, ekibin yaş ortalamasıydı. Gelecek vaat eden sporculardan kurulu kadroya FM Özgür Solakoğlu kaptanlık ederken (kendisi aynı zamanda kadın kategorisindeki THY takımının da kaptanlığını yapmıştır) son ayların yükselen yıldızı **FM Kerem Erten** de 6. masada görevlendirilmişti. 7 tur sonunda elde ettiği 6 puanla IM normuna hak kazanan genç sporcumuz böylelikle 2400 barajını da geçmiş oldu. THY takımı turnuvanın belki de en potansiyelli ve tehlikeli takımı konumundaydı. Malumunuz, günümüz satrancında gençlerin ne zaman ne yapacağı hiç belli olmuyor! ‘Satrancın Messi’si’ olarak anılan IM Faustino Oro beklenenin altında kalınca THY’nin ilk üç şansını da zora girmiş oldu ve takım başladığı sırada dokuzuncu olarak yarışmayı tamamladı.

© Patricia Claros Aguilar

40. Avrupa Kulüpler Kupası ilk turundan bir kare

(35) Güzelbahçe Satranç Spor Kulübü – 20. sırada bitirdi.

🇹🇷 20. Guzelbahce Satranc Spor Kulubu (RtgAvg:2294, Captain: Burcu Cagatay / TB1: 9 / TB2: 162,5)																			
Bo.		Name	Rtg	FED	FideID	1	2	3	4	5	6	7	Pts.	Games	RtgAvg	n	w-we	K	rtg+/-
1	IM	Camlar, Arda	2490	TUR	44576692	1	1	0	½	½	½	0	3,5	7	2474	7	0,01	10	0,1
2	FM	Yildiz, Egehan	2374	TUR	44518072	1	0	½	0	1	0	½	3	7	2338	7	-0,67	20	-13,4
3	FM	Burcu, Cagatay	2255	TUR	6310630	1	0	1	½	1	1	0	4,5	7	2275	7	1,24	20	24,8
4	CM	Dogan, Umut Anil	2238	TUR	51618060	1	0	1	½	1	1	½	5	7	2243	7	1,68	40	67,2
5	CM	Gur, Ali	2223	TUR	51684349	1	1	½	1	1	½	½	5,5	7	2231	7	2,04	40	81,6
6		Karaca, Yigit	2183	TUR	26314118	1	0	1	½	1	1	1	5,5	7	2093	7	1,38	40	55,2

GM Burak Fırat'ın başantrenörlüğünü yaptığı **Güzelbahçe Satranç** senelerdir İzmir'de faaliyet göstermektedir. Gerek yetiştirdiği genç sporcular ile, gerekse düzenlediği uluslararası norm turnuvalarıyla ülke satrancına katkıda bulunan kurum, Rodos Adası'na da genç bir kadro ile gelmişti. Kadronun ortasında bir başka antrenör FM Çağatay Burcu'nun adı gözümüze çarpıyor. Turnuva genelinde oldukça başarılı bir performans ortaya koyan Güzelbahçe takımı Yunanistan'dan üç FM ünvanı ile ayrılmasını bildi: **Ali Gür, Umut Anıl Doğan ve Yiğit Karaca!** Turnuvayı başlangıç sıralamalarının bir hayli üstünde tamamlamayı başaran İzmir temsilcisi için Avrupa Kulüpler Kupası'nın en kazançlılarından diyebiliriz.

(42) Paüsa Satranç Takımı – 21. sırada bitirdi.

🇹🇷 21. Pausa Chess Team (RtgAvg:2261, Captain: Hakan Yaramis / TB1: 9 / TB2: 161,5)																			
Bo.		Name	Rtg	FED	FideID	1	2	3	4	5	6	7	Pts.	Games	RtgAvg	n w-we	K	rtg+/-	
1	IM	Tarhan, Adar	2432	TUR	34544712	1	0	1	½	0	1	0	3,5	7	2490	7	0,55	10	5,5
2	IM	Durak, Can	2425	TUR	44552971	1	½	½	1	½	0	1	4,5	7	2378	7	0,79	10	7,9
3	FM	Oktem, Ege Tuna	2367	TUR	26314363	1	½	0	½	1	1	1	5	7	2253	7	0,70	20	14
4	WIM	Aydin, Gulenay	2237	TUR	34557431	1	0	1	0	0	0	1	3	7	2255	7	-0,26	20	-5,2
5	FM	Senel, Hayri Beyhun	2129	TUR	26314690	1	0	1	½	0	½	½	3,5	7	2184	7	0,54	40	21,6
6		Yaramis, Hakan	1978	TUR	6304613	1	1	1	1	½	½	1	6	7	2095	7	3,54	20	70,8

Yarışmaya yedeksiz gelme cesaretini gösteren bir diğer takımımız, Denizli’yi temsil eden **Paüsa Satranç Takımı**’ydı. Paüsa (Pamukkale Üniversiteli Satranç ve Akıl Oyunları Spor Kulübü) İş Bankası Satranç Ligi’nde geçtiğimiz iki senede peş peşe kürsüde bulunma başarısını göstermiştir. Kadın millî takımına seçilen WİM Gülenay Aydın’ın yanı sıra, son yıllarda hızla yükselen gençlerden kurulu bir takım görüyoruz. Başarılı bir hafta geçiren Paüsa’nın takım kaptanlığını yapan tecrübeli isim **Hakan Yaramış**’ın da kariyerinin en iyi turnuvalarından birini oynayarak FM ünvanı almaya hak kazandığını not düşelim. Avrupa Kulüpler Kupası özel kuralları gereği 5/7 skoruna erişen bir sporcu daha önce 2100 rating görmüşse FM ünvanını almaya hak kazanır.

(44) Konya Yıldız Satranç Spor Kulübü – 27. sırada bitirdi.

27. Konya Yıldız Satranc SK (RtgAvg:2256, Captain: Mehmet Emin Doğruay / TB1: 8 / TB2: 154)																			
Bo.		Name	Rtg	FED	FideID	1	2	3	4	5	6	7	Pts.	Games	RtgAvg	n w-we	K	rtg+/-	
1	GM	Annaberdiyev, Meylis	2408	TKM	14000563	1	0	0	1	½	1	0	3,5	7	2393	7	-0,05	10	-0,5
2	IM	Yurtseven, Melih	2352	TUR	6312160	1	½	1	0	1	1	1	5,5	7	2360	7	2,16	10	21,6
3	FM	Citak, Selim	2308	TUR	6301819	1	0	½	½	1	½	0	3,5	7	2301	7	0,10	10	1
4	CM	Guleryuz, Kuzey	2255	TUR	44500203	1	1	1	½	½	0	½	4,5	7	2267	7	1,15	40	46
5	FM	Olcum, Ahmet	2221	TUR	6311393	1	1	½	0		1	0	3,5	6	2238	6	0,84	20	16,8
6	WCM	Acarbay, Algi	1992	TUR	6303692		½	0		1	½	½	2,5	5	2255	5	1,55	20	31
7		Demirci, Fatih	1871	TUR	6388663		½		0	0			0,5	3	2138	3	-0,06	20	-1,2

Benim de mensubu olduğum Konya temsilcisi **Yıldız Satranç Spor Kulübü**, 2025 yılının 1. Lig şampiyonu olduktan sonra bir ilki gerçekleştirdi ve henüz Süper Lig’de hamle yapmadan soluğu Avrupa Kulüpler Kupası’nda aldı. Kaptanlığını ve kulüp yöneticiliğini Emin Doğruay’ın yaptığı Yıldız, 1. Ligi kazanan çekirdek kadrosunu koruyarak 1. masaya ülkemizin en sevilen satranç simalarından GM Meylis Annaberdiyev’i yazdı. **CM Kuzey Güleriyüz** gösterdiği yüksek performans ile 2300 barajını geçerek FM ünvanına kavuşurken, 5½ / 7 skoruyla takımı adeta sırtlayan IM Melih Yurtseven ise dikkat çeken isim oldu. Diğer birçok Türk takımı gibi Yıldız Satranç da takımca beklenenin üstünde bir performans sergiledi.

(61) Göztepe Spor Kulübü – 55. sırada bitirdi.

55. Göztepe Spor Kulübü (RtgAvg:2186, Captain: Emre Emin Dedevas / TB1: 7 / TB2: 116,5)																	
Bo.		Name	Rtg	FED	FideID	1	2	3	4	5	6	7	Pts.	Games	RtgAvg	n w-we	K rtg+/-
1	FM	Sevgi, Volkan	2314	TUR	6325335	0	1	½	0	1	0	1	3,5	7	2342	7 0,25	20 5
2	FM	Dedevas, Emre Emin	2299	TUR	6349005	½	1	1	½	1	½	½	5	7	2247	7 1,15	20 23
3	FM	Gulbeyaz, Emir	2213	TUR	6377076	0	1	½	0	1	0	1	3,5	7	2206	7 -0,06	20 -1,2
4	CM	Buyuk, Eymen Eren	2163	TUR	26310872	0	1	1	1	½	1	1	5,5	7	2189	7 2,22	40 88,8
5		Gulsoy, Mustafa Alpago	2065	TUR	6337074	½	1	0	0	1	½	1	4	7	2163	7 1,21	20 24,2
6	FM	Comez, Kemalcan	2059	TUR	6301622	0	0	0	½	½	½	1	2,5	7	2084	7 -0,81	20 -16,2

Tıpkı Konya Yıldız gibi bu sene Süper Lig'e yükselme başarısı gösteren **Göztepe Spor Kulübü** de bir ilki gerçekleştiriyordu. 1. Lig kadrolarına (haklı sebeplerden!) bir hayli güvenen Göztepeliler yöneticiler, erkenden Rodos turnuvasının planlarını yapmışlardı bile. Yeri gelmişken belirtelim; 1. Lig'de başarı elde eden takımlara da ülkeyi Avrupa'da temsil edebilme hakkı tanınması çok hoş bir gelişme. Ağırlığını İzmirli sporcuların oluşturduğu güzide kulübümüz harika bir mücadele örneği göstererek turnuvaya renk kattı ve beklenenin üstünde bir sonuç elde etti. **CM Eymen Eren Büyük**'ün 5½ / 7 skoru ise özel kural gereği kendisine FM ünvanını kazandırdı.

Kadınlar kategorisine geçmeden evvel, LSG Leiden (Hollanda) takımında oynayan **FM Atakan Şirin**'in de IM normu aldığını atlamayalım. Özetle açık kategori genel anlamda Türk kulüpleri ve sporcuları için bol kazançlı geçmiştir.

FM Atakan Şirin kazandığı normla, IM ünvanına çok yaklaştı.

Kadınlar Kategorisi**2) Türk Hava Yolları Spor Kulübü – 6. sırada bitirdi.**

6. Turkish Airlines sports club (RtgAvg:2474, Captain: Ozgur Solakoglu / TB1: 8 / TB2: 127)																	
Bo.		Name	Rtg	FED	FideID	1	2	3	4	5	6	7	Pts.	Games	RtgAvg	n w-we	K rtg+/-
1	GM	Muzychuk, Anna	2525	UKR	14111330		1	0	0	½	1	½	3	6	2416	6 -0,66	10 -6,6
2	GM	Muzychuk, Mariya	2485	UKR	14114550	0		½	½	½	1	½	3	6	2339	6 -0,98	10 -9,8
3	IM	Tsolakidou, Stavroula	2453	GRE	4264312	1	1	1	½	½		½	4,5	6	2348	6 0,77	10 7,7
4	IM	Lu, Miaoyi	2431	CHN	8618020	1	1	½	½		1	½	4,5	6	2264	6 0,38	10 3,8
5	IM	Narva, Mai	2403	EST	4500512	1	1			0	1		3	4	2068	4 -0,41	10 -4,1

Açık kategoride Bayegan ne kadar iddialıysa, THY de güçlü kadrosuyla kadınlar kategorisinde bir o kadar iddialıydı. Açık kategoride süper gençlerden oluşan oyuncularıyla THY'nin kürsüyü zorlaması kolay değildi fakat kadınlar kategorisinde altın madalya hedefi olduğu açıktı. Muzychuk kardeşleri ilk iki masaya yerleştiren **Türk Hava Yolları**, 2400 reyting üzeri ve aktif satranç oynayan üç sporcu ile müthiş bir ekibi bir araya getirdi. Satranç oynayan ve sporun içinde olan herkes iyi bilir ki kâğıt üstünde görünen ile sahada meydana gelenler arasında ciddi farklılıklar yaşanabilir. Mücadele ve rekabet esası her daim sürprizlere açıktır. İlk iki turu kayıpsız geçen THY, kritik maçlarda arzu edilen sonuçları alamayınca maalesef podyumun dışında kaldı.

Şimdi dilerseniz, okurları daha fazla bekletmeden sözü dikkat çeken oyunlara bırakalım:

Çalışma linki:

<https://lichess.org/study/9q3ckKs2/VbVWaOCD>

GM Emre Can – WIM Lara Schulze

Analiz: FM Selim Çitak

İlk iki tur aldığı beraberlikler yüzünden turnuvaya iyi bir başlangıç yapamayan GM Emre Can'ın 3. tur galibiyetine göz atalım.

1 d4 ♟f6 2 c4 e6 3 ♟c3 ♟b4 4 e3

Rubinstein Varyantı, Nimzo-Hint Savunması'na karşı en sık tercih edilen devamıyoludur. Beyaz, c1- filinin önünü kendi rızasıyla kapatır fakat bunun karşılığında şah kanadını hızlıca geliştirir ve b4- filinin konumundan faydalanmaya çalışır. Oyunun devamında da göreceğimiz gibi, Siyah eninde sonunda merkez erlerini sürüp gerginlik yaratmak durumundadır.

4...0-0 5 ♟d3 d5

Siyah, merkez erlerinin hareketini geciktirseydi başına neler gelebilirdi? Örnek bir devamıyolu oluşturalım: 5...b6?! 6 e4 ♟b7?! 7 ♟g5 d6 (7...h6 8 h4!) 8 ♟ge2 h6 9 ♟d2 ♟bd7 10 ♟g3±

6 ♟f3 dxc4 7 ♟xc4 c5 8 0-0 ♟c6 9 a3

b4- filine ilk soru soruldu: Siyah, c3- atını kırıp, fil çiftinden vazgeçip Beyazın merkezini mi güçlendirecek, yoksa c5- erinin korumasından ayrılarak geri mi çekilecek?

9...♟a5

9...♟xc3 alışına üst düzeyde pek rastlanmaz. Nedeni barizdir: 10 bxc3 ♟c7 11 h3 e5 12 a4! ♟d8 13 ♟g5±. Oyunun daha da açılacak olması, fil çiftini teslim eden Siyahın hiç de işine gelmez!

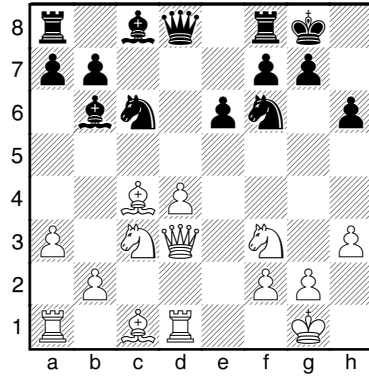
10 h3 h6 11 ♟d3

İzole er konumuna geçiş yapmayı kabul eden taraf için standart fikir: Vezir aradan çekilerek kalelerin birbirini görmesini sağlar ve bazı durumlarda ♟b3-c2 manevrası ile mat bataryası kurulabilir.

11 dxc5 ♟xc3 12 bxc3 ♟e4 13 a4 ♟a5 sürdürümü Beyaza avantaj getirmezdi.

11...cxd4 12 exd4 ♟b6 13 ♟d1 (D)

Karşımızda tipik bir 'izole er' konumu belirdi. Henüz taş değişilmemiş olması, izole piyonla oynayan tarafın, başka bir deyişle alan avantajına sahip olan ordunun lehinedir. Taş değişimi yaşanacaksa da Beyaz sadece bunlardan fayda

sağlayacağı takasları gözetmelidir. GM Can partinin devamını bu prensibe bağlı kalarak çok öğretici bir şekilde sürdürüyor.

13...♟e8 14 ♟f4 ♟c7

İyi hesaplanması gereken kritik varyant şudur: 14...♟xd4 15 ♟xd4 ♟xd4 16 ♟xd4 ♟xd4 17 ♟xd4 e5 18 ♟xe5 ♟xe5 19 f4! ♟e7 (19...♟e8 20 ♟b5±) 20 ♟d8+ ♟e8 21 ♟xe8+ ♟xe8 22 ♟d1± sonrasında Beyazın askerlerinin etkinliği belirleyicidir.

15 ♟xc7 ♟xc7 16 ♟ac1 ♟d7 17 ♟e4!

GM Can kendi isteğiyle taş değişimi teklif ediyor fakat arkasında yatan fikir o kadar etkilidir ki Siyah bu takasa giremez.

17...♟f4

17...♟xe4? 18 ♟xe4 ♟d6 19 ♟d3 g6 20 h4±

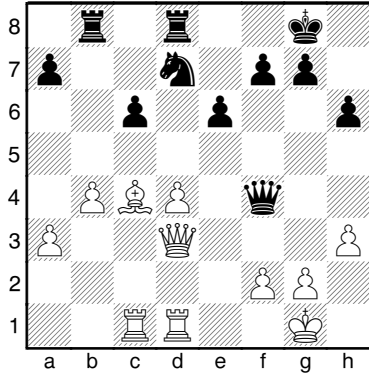
18 ♟c5 ♟ab8 19 ♟e5?!

Er yapısını değiştiren hayati bir karar: Bu hamleden sonra zorunlu bir değişim dizisi olur ve Siyahın da c6- noktasında bir zayıflığı oluşur.

19 b4± ile baskıyı sürdürmek ve yaşama izole erle devam etmek bir diğer seçenektir.

19...♟ed8 20 ♟cxd7 ♟xd7 21 ♟xc6 bxc6 22 b4= (D)

Artık her iki tarafın da birer kronik zayıflığı bulunmaktadır: Beyazın d4- erine karşılık Siyahın c6- eri. Taşların azalması ikinci oyuncunun işine gelir. İşte tam bu noktada WIM Schulze kolay eşitliği sağlamak adına altın fırsatı kaçırıyor.

22...b6

22...e5! 23 c3 (23 e3 xe3 24 fxe3 xc4 25 xc4 a5=) 23...xc4 24 xc4 e5 25 xc6 exd4= devamında Siyah, yarım puanı almak için sorun yaşamamalı.

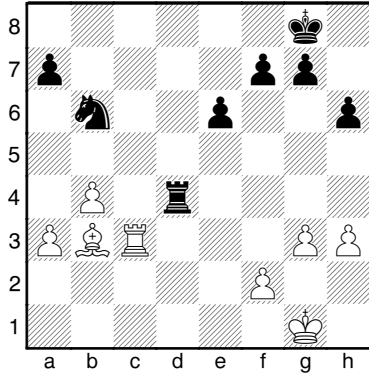
23 b3 d6 24 g3 f6 25 e4

Fil ve atın tahtada kalması oyunun biraz daha sürmesi anlamına gelir. Vaziyet her ne kadar dengede dursa da dikkat etmesi gereken taraf Siyah'tır. d4- ve c6- piyonlarının olası takasından meydana gelecek oyunsonunda Beyazın uzak geçer kozu bulunmaktadır. Mücadelenin devamı aslında tam olarak bu senaryoyu izledi!

25...bd8

25...d5 ile piyonların değişimini engellemek ya da biraz olsun geciktirmek daha iyi olabilirdi: 26 a4 b6 27 d3 g6 28 f3 d8 29 e5 e7=.

26 xc6 d4 27 d4 xd4 28 xd4 d4 29 c3± (D)

Objektif bakıldığında oyunu hatasız sürdüren FM Schulze taşların azalmasıyla yarım puana giderek yaklaşmaktadır. Aslında bu argüman tam olarak doğru değil, çünkü her iki kanatta da piyonların bulunduğu vaziyetlerde filin ata karşı üstünlüğü iyi bilinir. Bir de buna vezir kanadındaki 'ikiye

bir'lik çoğunluğu eklediğimiz zaman Siyah adına daha yapılacak çok iş (savunma) olduğunu fark ederiz.

29...f8 30 f1 d2 31 c2 d7

31...e7 32 e1 d5 33 b3 e5+ 34 d2 d6 sonrası Siyahın işi sanki daha kolaydır.

32 b3 d2 33 a4 d4?!

33...b2! hamlesiyle, kalenin b- piyonunu arkadan kontrol etmesi ciddi bir fark yarattı: 34 a5 d5 35 xd5 exd5 36 c8+ e7 37 b8 a6 38 b6 h5=.

34 a5 d5 35 xd5

35 c8+ enteresan bir deneme olmakla birlikte kazanca yetmezdi: 35...e7 36 b5 d3 37 c4 c3 38 e2 f6! 39 xe6 (39 c7+ d6) 39...a3 40 c4 xa5=.

35...exd5?!

Dikkat ettiyseniz Siyah, mücadele boyunca 'hatasız' oynamasına rağmen kritik anlarda ufak dikkatsizlikler yaparak işini sürekli zorlaştırmakta ve oyunu uzatmaktadır. Oyuncular arasında seviye farkının belirgin olduğu durumlarda bu 'oyun uzatmalar' genelde cezasız kalmaz!

35...xd5 36 c8+ e7 37 a8 b5 38 xa7+ f6= Bilindik bir kale finali beraberesidir.

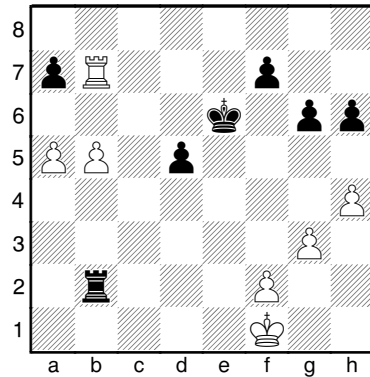
36 b5 b4 37 c5 e7

Hoş bir tuzak: 37...a4?? 38 c8+ e7 39 c7+ d6 40 xa7+-

38 c7+

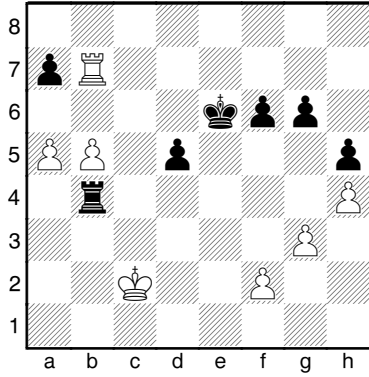
GM Can piyonu almaktansa daha aktif kaleyle şansını denemeyi seçiyor. 38 xd5 a4 39 a6 b4 40 e2 e6 41 c5 d6 42 f5 e6=.

38...e6 39 b7 b2 40 h4 g6 (D)

Zaman kontrolüne ulaşıldı. Taraflar düşünmek için ek 30'ar dakika daha aldılar. Konumu derinlemesine inceledikçe zorluğuna daha iyi vakıf oluyoruz: Siyah kale b5- erine, siyah şah ise f7- piyonuna bağlıdır. Oysa Beyazın şahı yakın zamanda kafesten çıkacak ve vezir kanadı piyonlarına destek verecektir.

41 e1 f6 42 d1 h5 43 c1 b4 44 c2 (D)

44...c5??

Kaybeden hata. Finalin ne kadar zor olduğunu şu örnek devamyoluyla göstereyim: 44...c6! puanı kurtaran tek hamle! 45 c3 c4+ 46 b3 (46 d3 c5) 46...c5! 47 a7 b5 48 g7 g4 49 d7 xa5 50 xd5+ b6= varyantında Siyah kurtulurdu.

45 c3 b1 46 a6+- c4

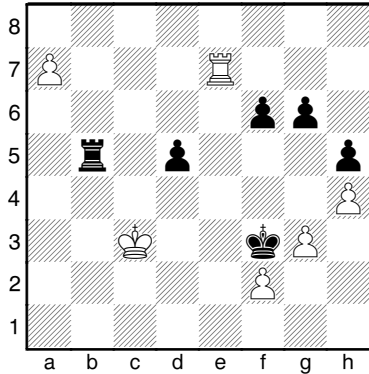
46...c6 Artık çok geç! 47 a7 b5 48 a8 a5 49 a7 c7 50 f8 a7 51 f7+ b6 52 a7 xa7 53 d4. İşte tüm finalin püf noktası: Beyaz piyon finalini, yakında duran şahı sayesinde kazanabiliyor.

47 a7??

Bu gaf yarım puana mal olmalıydı fakat oyunsonunun karmaşası her iki oyuncuyu da hataya itmştir.

Kazanca giden yol şöyledir: 47 c2! b4 48 b8 Tehdit sonraki hamlede b6 sürmektir. 48...a4 49 b3 a1 50 b7 d4 51 a7 d3 52 d7+-

47...xb5 48 e7+ c3 49 a7 (D)

49...a5??

En doğal hamle aynı zamanda en ağır hata oluyor. Piyonun arkasına geçerek terfiyi engellemek neredeyse otomatiktir, fakat şimdi Beyaz, tempolar eşliğinde kalesini desteğe getirebilir.

49...c5+ 50 b4 c8 51 e3+ xf2 52 a3 g5□ puanı kurtaran tek hamle! 53 a8 a8 54 a8 xa8 55 hxg5 fxg5 56 c3 g4 57 d3 h4 58 e2 h3 59 f1 d4 60 a3+

c4 61 f2 h2 62 g2 e4= öngörebilmesi neredeyse imkânsız bir makine varyantı, ama aynı zamanda çok öğretici bir kale finali.

50 b4 a6 51 e3+ xf2 52 a3+-

Kalenin zaman kaybetmeden a3- karesinde belirmesi işi bitirir.

52...a7 53 a7 xg3 54 g7!

GM Can ikinci kez hata yapmıyor ve kazanan yegâne hamleyi bularak sonuca gidiyor.

54 f7?? xh4 55 xf6 g5 56 c3 g3 57 d2 h4 58 e2 h3=

54...xh4 55 xg6 h3 56 c3 h4 57 d4 h2 58 e3 h3 59 f2 f5 60 g3 1-0

IM Ariel Erenberg – FM Kerem Erten

Analiz: FM Selim Çıtak

1 e4 e5 2 f3 c6 3 b5 f6 4 d3

Berlin oyunsonunu tercih etmeyenler için neredeyse zorunlu devamyolu.

4 0-0 xe4 5 d4 (5 e1 Köprüden önce son çıkış: 5...d6 6 xe5 e7 7 f1 xe5 8 e5 0-0) 5...d6 6 xc6 (Meşhur beraberlik: 6 dxe5 xb5 7 a4 bd4 8 xd4 d5 9 exd6 xd4 10 xd4 xd6 11 e4+ e6 12 d4 d6) 6...dxc6 7 dxe5 f5 8 xd8+ xd8 Kasparov'u tahtından eden devamyolu! Kramnik 2000 yılında Berlin Duvarı'nı yeniden canlandırmış ve Kasparov'a geçit vermeyerek ünvanı kazanmıştı.

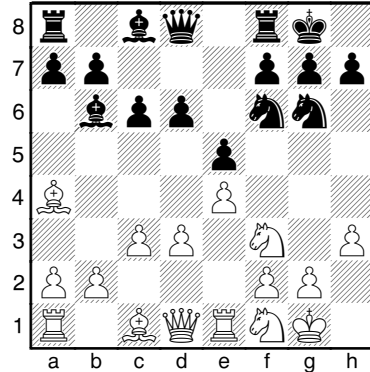
4...c5 5 bd2 d6 6 c3 0-0 7 0-0 b6

Tıpkı İtalyan Açılışı'nda olduğu gibi Siyah, olası d3-d4 sürüşüne karşı filini peşinen geri kaçıyor.

8 h3 e7

Atın e7- üzerinden şah kanadına (g6-) aktarılması mevcut er yapısının standart fikirlerindendir. Genç ustamız açılışın inceliklerine vâkıf olduğunu gösteriyor.

9 e1 c6 10 a4 g6 11 f1 (D)

11...h5

Oyunun ilk kritik kararı: FM Erten hızlıca atının konumunu iyileştirmek istiyor. Bir diğer seçenek hemen

merkezden er sürmekti.

11...d5 12 ♖g3 ♙e6 13 ♙c2 ♖c7 sonrasında Beyazın zerre üstünlüğünden söz edemeyiz.

12 d4 ♖hf4 13 ♖g3 ♖f6?!

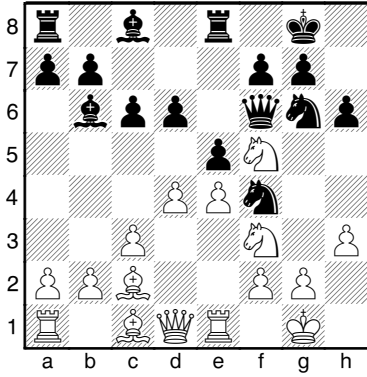
f4- karesine atını yerleştiren Siyah, agresif hamlelerle devam ederek rakip üzerinde baskı kurmak istiyor, fakat Beyazın iyi oyunu karşısında bu tehditkâr tutum pek de işe yaramazdı.

13...exd4 14 ♖xd4 (14 cxd4 ♙e6) 14...♙e8 15 ♙c2 ♖f6 Şimdi daha doğru! 16 a4 a5 sonrasında konum belirsizdir.

14 ♙c2 ♙e8 15 ♖f5±

Her iki ordu da atı için ideal kareyi buldu. Vaziyette fark yaratan unsur belki de Beyazın d4'e sürmeyi başardığı ekstra merkez piyonudur. Bu er, haliyle ilk oyuncuya daha fazla kare kontrol etme imkânı sunar.

15...h6 (D)

İlk göz atılması gereken devamı yolu tabii ki atın yok edildiği varyanttır: 15...♙xf5 16 exf5 ♖h4 17 ♖xh4 ♖xh4 18 ♖f3 ♖d5 19 ♙e4 ♖f6 20 h4!?. Analiz motorları dengeden söz etse de insan için bu tarz konumları oynamak ve değerlendirmek her zaman zor olmuştur.

16 g3??

Şimdi iş 2500 gücünde bir ustanın böylesine kaba bir hatayı neden yaptığını açıklamakta! Kuvvetle muhtemel varyantların birinin içinde hamle kaçırmış olmalı. Bu gizemi çözmemiz gerekiyor.

16...♖xh3+ 17 ♖g2 d5!

Sır perdesi çabuk aralandı. IM Erenberg bu olanağı göz ardı etmiş olmalıdır. Beyazın hayalindeki varyantlarda nasıl üstünlük kuracağını da görüp bu kısa partiyi bitirelim:

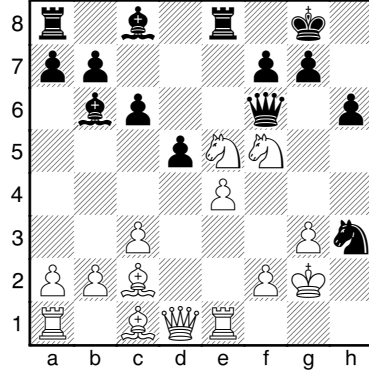
Siyah at geri kaçamazdı: 17...♖g5?? 18 ♖xg5 hxg5 19 ♖h5 ♖f8 20 ♙xg5 ♖g6 21 ♖xg6 ♖xg6 22 ♖xd6+-

18 dxe5

18 ♖xh3 dxe4 19 ♙xe4 ♙xf5+ 20 ♙xf5 ♖xf5+ 21 ♖g2 exd4+- devamı yolu çocuk oyuncağıdır.

18...♖xe5 19 ♖xe5 (D)

h3- atı bir kez daha tabuydu: 19 ♖xh3 dxe4 20 ♖xe5 ♙xe5 21 g4 ♙xf5 22 gxf5 ♖xf5+ ve birkaç hamle içinde matla.

19...dxe4!

Kale ile e5'i almak da kolayca kazanırdı ama genç yıldızın yaptığı hamle en iyisidir. Mevzubahis keskin hesap olunca motive ve iştahlı bir gencin karşısında oturmak istemezsiniz!

19...♙xe5 20 f4 ♙xe4 21 ♙xe4 ♖f2 22 ♖h5 dxe4 23 ♙e3 ♖d3+-

20 f4 ♖xf5 21 ♙e3 ♖xf4+

Oyunu çok uzatmadan.

22 gxf4

22 ♙xf4 ♖h3#

22...♖h3+ 0-1

Kısa süre içerisinde IM unvanına erişeceğine kesin gözüyle baktığım gençten temiz bir oyun.

IM Arda Çamlar – GM Max Warmerdam

Analiz: FM Selim Çıtak

Düzenli yükselişi ve istikrarı ile bilinen IM Arda Çamlar, Büyükkusta olma yolunda adımlar atmaya çalışıyor. Reytingi 2500'e dayanan ve son oynanan Süper Lig'de GM-normu almayı başaran genç sporcumuz Rodos'a da zaferle başladı.

1 ♖f3 ♖f6 2 g3 b5

Oyunun erken safhasında dengesizlik yaratma cabasında olan oyuncular bu tarz iddialı hamleleri tercih edebiliyorlar. Siyah, vezir kanadında alan kazanırken filini de uzun çapraza yerleştirmeyi planlıyor.

3 ♙g2 ♙b7 4 0-0 e6 5 d3 ♙e7 6 e4 d6 7 a4

c4- karesini elde edebilmek için bu hamleye ihtiyaç vardır. Şimdi Siyah karar vermek zorunda: ...b4 sürerek gerginliği azaltacak mıdır, yoksa b5'i destekleyecek midir?

7...b4

7...a6 8 ♖fd2! Atın stratejik yolculuğu başlıyor. Beyazın aynı zamanda e5 tehdit ettiğini de belirtelim. 8...c6 9 ♖b3 ♖bd7 10 ♙d2 0-0 11 ♖a5±

8 ♖fd2

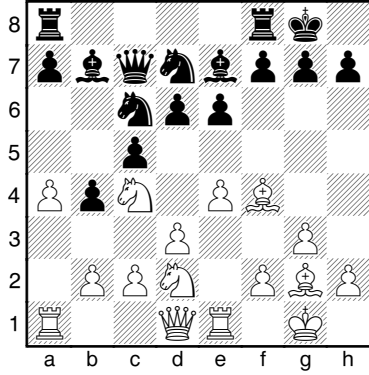
Siyah ...b4 sürüşünü yaptıktan sonra atın vezir kanadına aktarılması en etkili plan olmaktan çıkar.

8 a5!? c5 9 ♖bd2 0-0 10 ♖c4 ve belirsiz bir konumla.

8...♖fd7

8...0-0 sonrasında artık 9 e5? işe yaramazdı çünkü 9...♖d5 (9...♖xg2? 10 exf6 ♖xf1 11 fxe7 ♖xe7 12 ♖xf1±) 10 c4 bxc3 11 bxc3 ♖c6±

9 ♖c4 0-0 10 ♖e1?! c5 11 ♖f4?! ♖c7 12 ♖bd2 ♖c6± (D)

Her iki usta da arzu ettiği gibi taşlarını yerleştirdi ve açılış bölümü sona erdi. Bu tip çok taşlı oyunortası konumları, içerisinde birden fazla taktik imkân ve uzun vadeli plan barındırır. Analiz motorları Siyahın konumunu beğense de masa başında işler bilgisayar ekranında yazanlardan çok farklıdır.

13 c3 ♖fd8 14 ♖e3

IM Çamlar fili geri çekerek bu sefer d4 fikrine yöneliyor.

14...♖a6?!

Oyunun kırılma anlarından biri olabilir. Eğer Siyah arzu etseydi Beyazın planını engelleyerek kontrolü elinde barındırabilirdi.

14...♖f6! 15 ♖c1 ♖a6 16 ♖f1 ♖ab8±

15 d4

Fırsatı kaçırmadan!

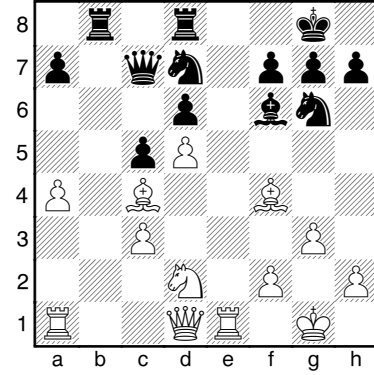
15...♖ab8

15...♖f6 yine de en iyisiydi: 16 ♖f4 e5 17 dxe5 dxe5 18 ♖e3 ♖b6 19 ♖xb6 axb6 20 ♖f1 sürdürümünde Siyahın sorunu yoktur.

16 d5 exd5 17 exd5 ♖ce5 18 ♖f4

Konumun doğası birkaç er hamlesiyle nasıl da değişti?! Benoni yapısını andıran mevcut vaziyette Siyah, vezir kanadından, Beyaz ise şah kanadından ve merkezden oyun arayacaktır.

18...♖f6 19 ♖f1 ♖xc4 20 ♖xc4 bxc3 21 bxc3 ♖g6 (D)

22 ♖e4!?

Oldukça cesur bir hamle. IM Çamlar zaman kazanma pahasına kıymetli filinden ve er yapısından vazgeçiyor.

22 ♖f3 ♖de5 23 ♖xe5 ♖xe5 24 ♖e3 g6 25 ♖ab1 'normal' seçeneği ve bu vaziyette Siyah oldukça huzurludur.

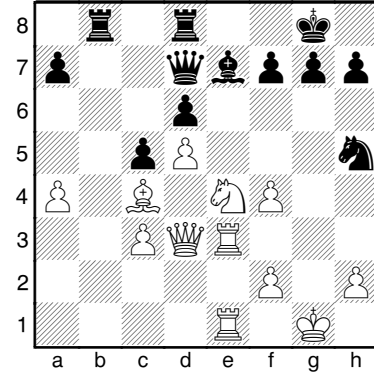
22...♖xf4 23 gxf4 ♖e7?!

23...g6! 24 ♖b5 ♖g7 25 ♖f3 ♖f6 26 ♖g3 ♖b7± tüm uğraşlara rağmen Siyah hafif iyi konumdadır.

24 ♖d3 ♖f6 25 ♖e3?!

Beyaz e- hattından yüklenerek oyun arayışında ancak Siyahın doğru tepkisi karşısında bu plan işe yaramaz.

25 ♖g3 ile hızlıca f5- noktasına göz kırpmak dikkate değirdi: 25...♖b2 26 ♖f3 ♖f8 27 h4 ve belirsizlikle.

25...♖d7 26 ♖ae1 ♖h5?! (D)

26...♖g4+ 27 ♖f1 g6 28 h3 ♖h4 29 ♖b5 ♖h5±

27 ♖xc5!

Dengeleri aniden altüst etmese de Beyaz adına olumlu gelişmelerin habercisi taktik.

27...♖g4+

27...dxc5?? 28 ♖xe7 ♖g4+ 29 ♖h1 ♖xf4 30 ♖e4 ♖f8 31 d6+-

28 ♖h1 ♕f8?

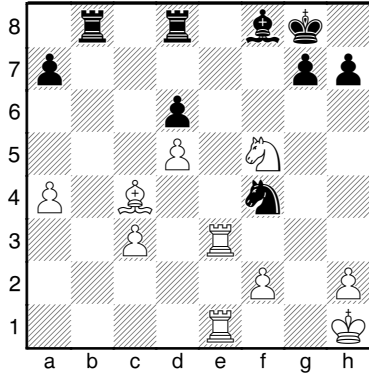
GM Warmerdam da rakibi gibi esnek düşünebilseydi zaman kaybetmek yerine daha faydalı olan 28...♖xf4 hamlesini seçerdi.

28...♖xf4! 29 ♖e4 dxc5 30 h3 ♖xh3 31 ♖xg4 ♖xf2+ 32 ♖g1 ♖xg4 33 ♖xe7 h5 34 ♖xa7 ♖b2= sonrasında mücadele eşitlikle sona ermelidir.

29 ♖e4?

40. hamleye erişmek için bir hayli az zamanı kalan ustaların (Beyazın 7 dakikası, Siyahın ise 2 dakikası vardı) ufak hataları açıklanabilir.

29 ♖g1! ♖xf4 30 ♖f3 ♖e5 31 ♖a6 ♖bc8 32 ♖b5 ♖f4 33 ♖d2 ♖g6 34 ♖b4±

29...f5?! 30 ♖g3 ♖xf4 31 ♖xf5 ♖xf5 32 ♖xf5± (D)

Sis bulutu dağıldı ve Beyaz, öyle ya da böyle, piyon fazla finale geçmeyi başardı. Bundan sonrası iyi tekniğe ve tercihen rakibin bir hatasına daha bakar.

32...♖b2?!

32...♖dc8! 33 ♖a6 ♖c7 Usta bir oyuncunun zaman darlığında böylesine pasif bir savunmayı tercih etmemesini gayet iyi anlıyorum. 34 c4 ♖f7 35 ♖d4 ♖b4±

33 ♖f3?! ♖g6?

33...♖e8! Son sıra zayıflığının altını çizen tipik taktik numara Siyahın tek kurtuluşu ümidiydi: 34 ♖g1 ♖g6 35 ♖g4 ♖h8±

34 ♖d4 ♖e7? 35 ♖d3?

35 ♖c6! sonrası Siyah hemen havlu atardı: 35...♖d7 36 ♖d3 ♖f6 37 ♖f5 ♖c7 38 ♖xg6 hxg6 39 ♖e8+ ♖f7 40 ♖d8+-

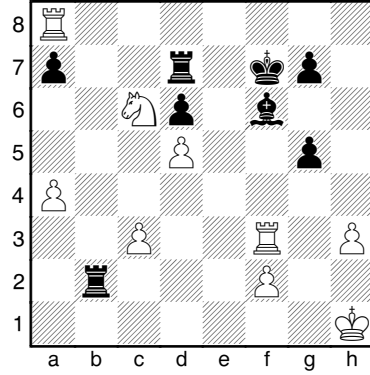
35...♖f6?

Kaçan fırsatların sayısı giderek artıyor ama ne derler bilirsiniz: “Zeinotta kahramanlar yoktur!”.

35...♖e5! 36 ♖xe5! tahminim odur ki Hollandalı Büyükausta kalite fedasından çekindi ve sonuçlarını net hesaplayamadı. 36...dxe5 37 ♖c6 ♖e8 38 ♖xe7+ ♖xe7 39 d6 ♖e8 40 d7 ♖d8 41 ♖c4+ ♖h8 42 ♖f7 h5!±

36 ♖xg6?!**36 ♖c6+-**

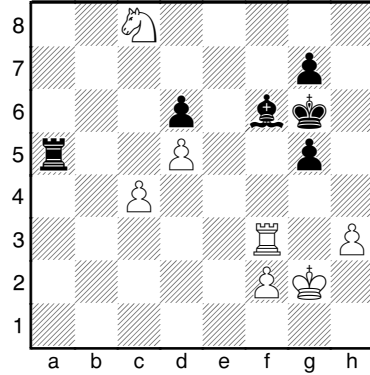
36...hxg6 37 ♖c6 ♖d7 38 ♖e8+ ♖f7 39 ♖a8?! g5 40 h3?=(D)

Zaman kontrolüne ulaşıldı ancak o meşhur 40. hamle yok mu? Şimdi bir kez daha Siyah için eşitlik ufukta belirmiştir.

40...♖a2 41 a5 ♖g6 42 ♖g2 ♖b7 43 c4 ♖a4?

Çare aktif oyundaydı: 43...♖b1 44 ♖xa7 ♖aa1 45 ♖e3 ♖f5 46 ♖e7+ ♖f4 47 ♖f3+ ♖e4 48 ♖e3+ ♖f4=

44 ♖xa7 ♖xa7 45 ♖xa7 ♖xa5 46 ♖c8± (D)

Beyaz, fazla piyonu sayesinde tam puan için ümitlidir fakat Siyahın savunma olanakları da bir hayli fazladır. Bu oyunu birkaç hamle içinde ancak ağır bir hata sona erdirebilir.

46...♖c5 47 ♖xd6 ♖e5 48 ♖f5 ♖xc4 49 d6

49 ♖e7+ ♖h7 50 ♖d3 ♖c7 51 ♖c6 ♖d6 52 ♖d4 ♖b7±

49...♖c2??

GM Warmerdam kalan 10 dakikalık süresinin neredeyse hepsini harcayarak ağır bir gaf yapıyor.

49...♖f6! sonrasında d- piyonu kolaylıkla kontrol altına alınırdı. 50 d7 ♖c7 51 ♖d3 ♖xf5 52 d8 ♖ ♖xd8 53 ♖xd8=

50 ♖e7+ ♖h7 51 d7 ♖c7 52 ♖d5??

52 ♖d3! ♖d8 53 ♖f5 sonrasında atı ‘ayarlamak’ zor değildir. 53...♖b2 54 ♖d5 ♖g6 55 ♖d4 ♖b6 56 ♖c5+-

52...♖d8 53 ♖d3 ♖g6??

Satranç oyuncusu için, terk etmeden bir hamle evvel beraberliği kaçırdığını öğrenmek ne kadar acıdır: 53...♖g8! 54 ♖c3 (54 ♖b4 ♖c4=) 54...♖f7 55 ♖e4 ♖e6 56 ♖f3 ♖c4=

54 ♖b4 1-0

Beyaz artık hiç vakit kaybetmeden ♖d6+ çekip ♖c6 yerleştirebilir. Hatalarla dolu kıran kırana bir mücadele!

IM Dennis Kaczmarczyk – IM Adar Tarhan*Analiz: FM Selim Çıtak*

Turnuvarın en şaşkınlık yaratan partisi altıncı turda Winterthur-Paüsa maçında oynandı. Tur başladıktan kısa bir süre sonra 1. masada oynayan iki uluslararası usta yeniden el sıkışmış ve taşlar yerine dizilmişti. Hayır, kısa bir beraberlik değil; 2473 reytinge sahip IM Kaczmarczyk yalnızca 12. hamle sonunda oyunu terk etmişti!

1 c4 ♖f6 2 ♜c3 e5 3 ♜f3 ♜c6 4 e3

Bu kadar kısa bir oyunu incelerken biraz ek inceleme göz çıkartmaz. Analiz etmekten epey keyif aldığım, eğlenceli bir devam yolu şöyledir: 4 g3 ♜d4 5 ♜xe5? (5 ♜g2 ♜xf3+ 6 ♜xf3 ♜b4 7 0-0 0-0 8 d3 olması gereken devam yoludur.) 5...♞e7 6 f4 (6 ♜d3?? ♜f3# sürpriz!) 6...d6 7 ♜d3 ♜f5! 8 e3 0-0-0 9 ♜f2 ♜g4

4...♜b4 5 ♞c2 0-0 6 ♜d5

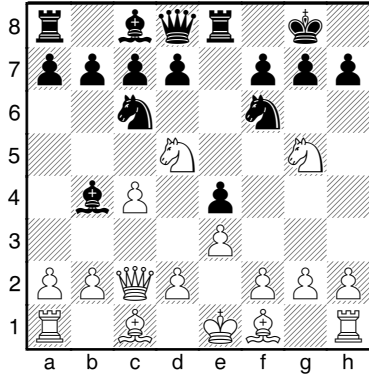
Beyaz, tempo ileri Rossolimo Sicilyası oynamanın verdiği rahatlıkla hareket ediyor.

6 a3 ♜xc3 7 ♞xc3 ♜e8 8 d3 a5 9 ♜e2 e4 10 dxe4 ♜xe4 11 ♞c2 a4 sonrasında Siyahın derdi yoktur.

6...♜e8 7 ♜g5

Tipik tema: h7- karesini savunan f6- atı saldırı altındayken savunan taraf zor duruma düşürülür.

7...e4!? (D)

IM Tarhan stiline uygun bir biçimde piyon feda edip oyunu karıştırıyor. Bu feda rakip üzerinde öyle bir etki yaptı ki mücadele birkaç hamle içinde sonuçlandı!

7...g6 8 ♜xf6+ ♞xf6 9 ♜e4 ♞d8 10 a3 ♜f8 11 h4!? ve belirsizlikle. Öyle sanıyorum Alman usta bu yöne doğru ilerleyecekti.

8 ♜xb4??

“Gambiti çürütmenin en iyi yolu onu kabul etmektir.” – Wilhelm Steinitz. 8 ♜xf6+ ♞xf6 9 ♜e4 ♞h4 (9...♞g6 da dikkate değerdir.) 10 ♜g3 ♜d4 11 ♞d3 d5! 12 cxd5 ♜d7 devamında Beyazın çok ama çok dikkatli davranması gerekirdi. Siyahın girişi ciddi boyutlara ulaşmıştır.

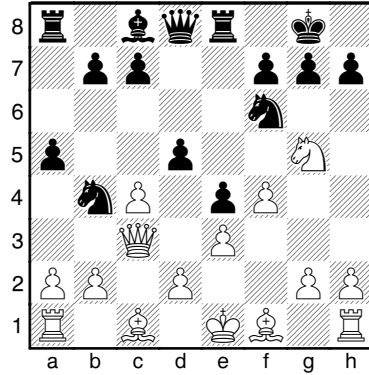
8...♜xb4 9 ♞c3 a5-+

Beyaz, konum değerlendirmesinde hataya düşmüş olmalı. Siyah çok sade hamlelerle (...d5, ...h6) devam ederek üstünlüğünü arttırmayı deneyecektir.

10 f3

Atı kovmak da işe yaramazdı: 10 a3 d5 11 ♞b3 (11 axb4 axb4 12 ♞xb4 ♜a1-+) 11...♜a6 12 d4 exd3 13 ♜xd3 ♜c5 14 ♞c2 h6 15 ♜f3 d4-+

10...d5 11 f4 (D)

11...d4!

Son darbe! Bir ustanın böylesine bir açılış fiyaskosu yaşama ihtimali, sizce, yüzde kaçtır?

12 exd4

12 ♞b3 d3 13 ♜f2 h6 14 ♜h3 ♜c2 15 ♜b1 ♜xh3 16 gxh3 ♜h5-+

12...♜d3+ 0-1

IM Melih Yurtseven – IM Agoston Juhasz*Analiz: FM Selim Çıtak*

1 ♜f3 d5 2 g3 g6

Bu hamle sırasıyla başlamanın başlıca fikri Siyahın hızlıca ...e5 sürme arzusudur:

3 c4

3 ♜g2 ♜g7 4 0-0 e5 5 d3 ♜c6 6 e4 dxe4 7 dxe4 ♞xd1 8 ♜xd1 ♜g4 9 c3 ♜f6 10 ♜bd2 0-0-0= Giri-Shankland, Wijk aan Zee 2022.

3...dxc4 4 ♞a4+ ♜c6

Oyunun henüz başında olmamıza rağmen nadir rastlanan bir konumdayız. Siyah, rakibinin c4’ü almasını bekliyor. Bu senaryoda ikinci oyuncu dilediği kurulumla geçebilir. Örneğin: 5 ♞xc4?! e5 6 ♜g2 ♜e6 7 ♞a4 ♜g7 8 0-0 ♜ge7

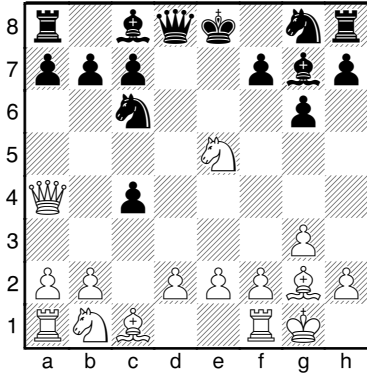
5 ♜g2 ♜g7 6 0-0

Beyaz kasten c4- piyonunun alımını geciktiriyor. Siyah ...e5-♜e6-♜ge7’li sistemde inat ederse kendisini kötü bir sürpriz bekliyor.

6...e5

Bir tempo daha harcayarak oynamak olasıydı: 6...♜d7 7 ♞xc4 e5 8 ♜c3 ♜ge7 9 d3 0-0 ve belirsizlikle.

7 ♜xe5! (D)

Oyunu hemen yan masadan canlı izleyen biri olarak rahatlıkla söylebilirim ki IM Juhasz bu imkânı fark etmemişti ve kısa çaplı bir şok yaşadı. Derin düşüncelere dalan Macar usta epeyce bir zaman harcayarak, zor da olsa doğru devamyolunu bulmayı başardı.

7...♙xe5 8 ♙xc6+ bxc6 9 ♖xc6+ ♙d7 10 ♖e4

Gecici taş fedasının püf noktası: a8- kalesi boşta kalacağından Siyah, ...♞e7 savunmasından mahrumdur ve Beyaz, taşını geri alabilir.

10...f6 11 f4 ♙f5 12 ♖c6+ ♙d7 13 ♖e4 ♙f5 14 ♖e3!

Harika bir turnuva geçiren IM Yurtseven hamle tekrarı yapıp kalkabilir ve 5/7 skoruyla etkinliğini gönül rahatlığı ile sonlandırabilirdi. Fakat kendisi -konumun eşit olmasına aldırış etmeden- mücadeleye devam etmeyi seçti.

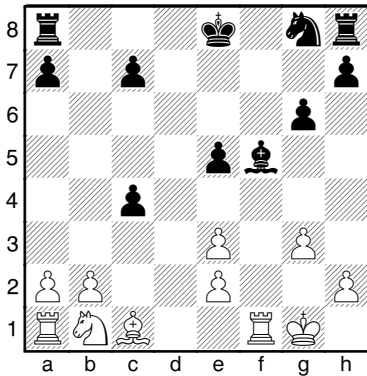
14...♞d4?!

Bolca zaman kullanan Macar sporcu için bir kez daha derin hesap yapmak kolay değildi: 14...♙h3! 15 ♞f3 ♙e7 16 fxe5 ♙f5 17 ♖a3 ♖d4+ 18 ♞f2 (18 e3?? ♞e4-+) 18...0-0-0 sonrasında Beyaz artık 'daimi kişi' vermeyi düşünebilir. Aksi takdirde Siyahın inisiyatifi ciddi boyutlara ulaşabilirdi: 19 ♖a6+ ♙b8 20 ♖b5+ ♙c8 21 ♖a6+ ve beraberlikle.

15 fxe5 ♖xe3+?

15...fxe5 16 ♖xd4 exd4 17 ♙a3 ♙f6 18 ♙xc4 0-0± Siyah için kötüünün iyisiydi.

16 dxe3 fxe5 (D)

Açılıştaki vahşet sona erdi, orduların karşılıklı zayıf erleri bulunur. Soru, mevcut zafiyetleri ilk kim fırsata çevirecek?

17 ♙a3?!

c4- erine hemen baskı yapmak çok doğal görünse de, bu tercih üstünlüğün yok olmasına sebep olur.

Oysa görülmesi hiç de kolay olmayan 17 e4! ara hamlesi çok etkilidir: 17...♙xe4 18 ♙a3 ♙d5 19 e4! müthiş! (19 ♙b5 hamlesi de avantaj için yeterlidir.) 19...♙xe4 20 ♞e1 ♙f5 21 ♞e5+ ♙f7 22 ♞c5±

17...♙g4?

17...♙h3! 18 ♞e1 ♙f6 19 ♙xc4 e4 20 b3 0-0 21 ♙b2 ♙g4= sonrasında Siyah aktif savunma ile günü kurtarırdı.

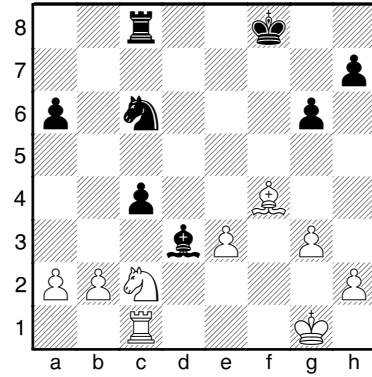
18 ♙d2?

18 ♞f2 ile eri tutarak devam etmek en iyisiydi.

18...♙xe2

Şimdi zorunlu hamle dizisi başlıyor.

19 ♞f2 ♙d3 20 ♙c3 ♙e7 21 ♙xe5 ♞f8 22 ♞xf8+ ♙xf8 23 ♞c1 ♙c6 24 ♙xc7 ♞c8 25 ♙f4 a6 26 ♙c2± (D)

Beyaz, fazla piyonu sayesinde sadece iki sonuca oynamaktadır fakat Siyahın olanakları da küçümsenecek ölçüde değildir. Yine dönüp dolaşıp masa başındaki insan faktörüne geliyoruz.

26...♙e4

26...♙e7 çok daha yerinde bir savunma olurdu, çünkü şimdi Beyazın ♙d4 fikri işe yaramazdı: 27 ♙e1 (27 ♙d4 ♙xd4 28 exd4 ♙e6 29 ♙f2 ♙d5=) 27...♙b4! taktik savunma 28 a3 ♙d5 29 ♙xd3 cxd3 30 ♞d1 (30 ♞xc8?? d2 -+) 30...♙xf4 31 exf4 ♞c2 32 ♞xd3 ♞xb2=

27 ♙d4

IM Yurtseven ters renkli fillerin bulunduğu finale geçerek şansını denemek istiyor. Pratik manada yerinde bir karar. Siyahın ortaya koyması gereken savunma- hele ki analiz motorunu kapadığınız zaman- hiç de kolay durmamaktadır!

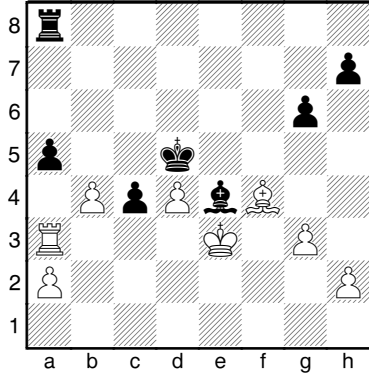
27...♙xd4 28 exd4 ♙f7

Oyunda yaşananların önüne geçebilmek için Siyah bir an önce kale manevrasını uygulamalıydı: 28...♞c6 29 ♙f2 ♞b6 30 ♙e3 ♙d5 31 ♞c2 ♞b7 32 ♙e5 ♙f7 33 ♞f2+ ♙e8±

29 ♙f2 ♙e6 30 ♙e3 ♙d5 31 ♞c3!

Öldürücü ♞a3 tehdidiyle.

31...a5 32 ♖a3 ♖a8 33 b4! (D)

Finalin nesnel değerlendirmesi beraberlik olsa dahi bu en iyi şansımızı denememize engel değil. IM Yurtseven rakibinin ufak dikkatsizliklerini en iyi şekilde kullanarak vaziyetinden maksimumu elde etme gayretinde.

33...cxb3?!

33...a4 34 b5 ♙d3 35 ♙d2 g5! (35...♙xd4?? 36 ♙xd3+ cxd3 37 b6+- hoş bir tuzak.) 36 ♙xg5 ♙xd4 37 ♙e3+ ♙d5 38 g4± ve mücadele tüm hızıyla sürerdi.

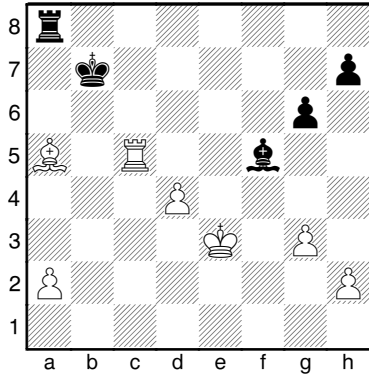
34 ♙xb3 ♙f5?

Bu dikkatsizlik Siyaha a5-erine ve oyuna mal olacak.

35 ♙b5+ ♙c6

35...♙e6 36 d5+ ♙e7 37 ♙b7+ ♙d7 38 ♙g5+ ♙e8 39 ♙d4+- mutlak hâkimiyet ile!

36 ♙c5+ ♙b6 37 ♙c7+ ♙b7 38 ♙xa5 (D)

İkinci eri de düşüren IM Yurtseven ufak tefek aksilikler yaşasa da sonuca gitmesini bildi ve turnuvayı harika bir zaferle tamamladı.

38...♙e8+ 39 ♙f3

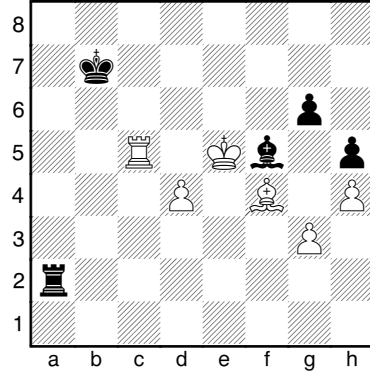
39 ♙e5 ♙xe5+ 40 dxe5 ♙c6 41 ♙d4 ♙b1 42 a3 ♙a2 43 ♙d2+- geçerlerin birbirine uzak olduğu durumlar genelde kazançtır. Ayrıca şah kanadındaki ikişer erin varlığı Beyazın lehinedir.

39...h5 40 a3 ♙g4+ 41 ♙f4 ♙e2 42 h4 ♙f2+ 43 ♙e4 ♙e2+ 44 ♙d5 ♙e3 45 ♙c7?

Kazancı zora sokan seçim fakat Siyahın öncelikle savunmayı doğru yapması gerekiyor.

45 ♙c7+ ♙a6 46 ♙c3 ♙xc3 (46...♙e7 47 ♙c7 ♙d7+ 48 ♙d6+-) 47 ♙xc3 ♙b5 48 ♙e5 ♙c4 49 ♙b4 ♙f3 50 ♙e1 ♙d5 51 a4+-

45...♙xa3 46 ♙f4 ♙f5 47 ♙e5 ♙a2? (D)

47...♙a8! en dirençli savunmaydı ve ben, makine analizi yardımıyla bile Beyaza net kazanç bulamadım. Örnek birkaç devamyolu vermem gerekirse: 48 d5 (48 ♙d5 ♙d8+ 49 ♙d6 ♙e8 50 ♙b5+ ♙a6 51 ♙b2 ♙e4+ 52 ♙c4 ♙d8 53 ♙e2 ♙e8±) 48...♙b6 49 ♙c6+ ♙b5 50 ♙c1 ♙c8 51 ♙d1 ♙e8+ 52 ♙d6 ♙d8+ 53 ♙e7 ♙d7+ 54 ♙f6 ♙c5±

48 d5+-

48 ♙f6 hamlesi de kazancı sağlardı: 48...♙a6+ 49 ♙g5 ♙e4 Beyaz bir hamle önce ♙xf5 almak istiyordu! 50 d5 ♙b6 51 ♙c3 ♙xd5 52 ♙xg6 ♙b5+ 53 ♙xh5+-

48...♙c2 49 ♙b5+ ♙c8 50 ♙f6 ♙e2 51 ♙f7 ♙d7 52 ♙b7+ ♙d8 53 d6 ♙c2 54 ♙g5+ ♙c8 55 ♙a7 ♙c3 56 ♙e8 ♙d3 57 ♙c7+ ♙b8 58 ♙f4 1-0

IM Miaoyi Lu – WIM Manon Schippke

Analiz: FM Selim Çıtak

1 d4 d5 2 ♙f4

Londra Sistemi son yıllarda ciddi ivme kazandı ve en üst seviyede bile kendisine alıcı bulur hale geldi. Sebebi çok açık: Giderek dallanıp budaklanan teoriyle uğraşmak istemeyen oyuncular için uygulaması kolay ve bir o kadar da etkili bir silah Londra Sistemi!

2...♙f6 3 e3 e6 4 ♙f3 ♙e7 5 ♙d3 c5 6 c3 ♙c6 7 ♙bd2 ♙h5

WIM Schippke haklı olarak Beyazın güzel noktalara konuşlanmış fillerini rahatsız etmek istiyor.

Siyah, oyuna basit hamlelerle devam etseydi birinci oyuncu ideal düzenine erişecekti. Örneğin: 7...0-0 8 ♙e5 ♙d7 9 ♙f3 ♙b6 10 ♙h3 g6 11 ♙b1±

8 ♙e5 ♙xe5?!

Birçok oyuncu fil çiftini elde etme fırsatı görünce ikinci kez düşünmez (sanırım ben de bu oyuncu grubuna giriyorum) ancak konum an itibariyle kapalıdır ve Beyaz bu takastan, zaman kazanacağı için ciddi fayda sağlar.

8...cxd4 9 exd4 0-0 10 ♙e2 (10 ♙g3 g6 11 0-0 ♙xg3

12 hxc3 ♗d7 varyantında Siyah mutludur.) 10...g6 11 0-0 ♖b6 devam yolu keskin bir mücadelenin habercisidir.

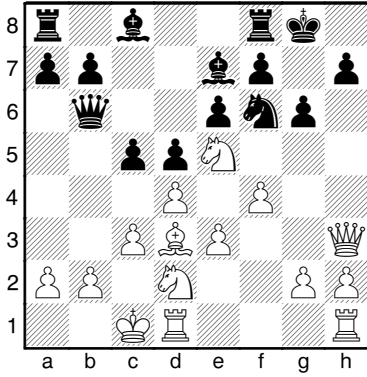
9 ♗xe5 ♗f6 10 ♖f3!±

Beyaz, koyu-renkli filinden kurtuldu ve geriye kalan elemanları uygun karelere yerleştirdi. d3- noktasında duran fil başrolü üstlenecek gibi duruyor.

10...0-0 11 ♖h3 g6 12 f4

Hem e5- atını destekliyor hem de Capablanca İlkesi'ne (piyonların kendi filimizle zıt renklerde durmasını tavsiye eden satranç prensibi) özen gösteriyor.

12...♖b6 13 0-0-0 (D)

Oyunun karakteri bu son tercihle belirlenmiş oldu: Ters kanatlara rok atıldı ve Beyaz rakip şaha hızlı bir atak için hazır. Fil çiftini alan Siyah ise vezir kanadı erlerini hareketlendirmek için biraz geç kalmış gibi.

13...♖a5

Analiz motorları yardımıyla bile Siyaha huzur veremedim: 13...♗d7 14 ♗c2 ♖fc8 15 g4 ♖c7 16 ♖hg1 cxd4 17 exd4 ♗e8 18 f5 ve hücumla.

14 ♗b1?

Ciddi bir vakit kaybı. Oyun asıl şimdi başlıyor!

14 ♖h6! c4 (14...♖xa2?? 15 ♗b1 ♖a5 16 h4+-) 15 ♗c2 ♖xa2 16 ♗b1! evvelenden bu hamleyi görmek ve doğru değerlendirebilmek epey güçtür. 16...♗e8 17 h4 ♗f8 18 ♖g5 ♗h5 19 ♗xf7 ♗xf7 20 g4 ♗e7 21 ♖h6 ♗f6 22 h5 ancak güçlü bir analiz motoru bu durumdan siyah taşlarla sağ çıkabilir.

14...c4 15 ♗c2 ♖d8??

Tahtadaki vaziyet öylesine hassastır ki ince manevralarla kaybedecek vakit yoktur. Kanat erleri derhal sürülmeliydi.

15...b5! 16 ♗c6 ♖c7 17 ♗xe7+ ♖xe7 18 e4 dxe4 19 ♗xe4 ♗xe4 20 ♗xe4 ♖b8

16 e4!+-

Şimdi Beyazın atağı çok hızlı gelişir. En ciddi tehditlerden biri ♗xf7 alıp akabinde e5 sürmek olabilir.

16...♖b5 17 a4

17 ♗xf7! ♗xf7 18 e5 ♗a3 (18...♗h5 19 g4) 19 b3 ♗g8 20 ♖xh7+ ♗f8 21 h4!+- varyantı açıkça gösterir ki at fedası ile başlayan atak Beyazı zafere götürdü.

17...♖b6 18 ♗c1

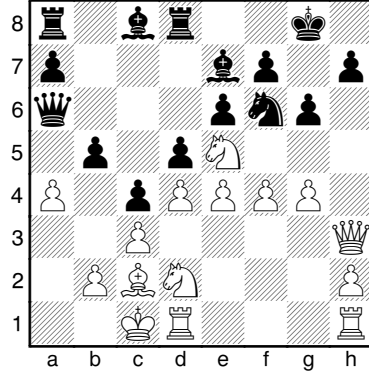
IM Lu, partinin bu aşamasında işi ağırdan alsa da üstünlüğünü muhafaza etmektedir. 18 g4! etkili gelirdi.

18...♖a6 19 g4?

19 ♗xf7 fedası bir kez daha ciddi üstünlük getirdi: 19...♗xf7 20 e5 ♗g8 (20...♗g8 21 ♖xh7+ ♗f8 22 ♗xg6 ve devamında mat gelir.) 21 exf6 ♗xf6 22 ♖e3+-

19...b5! (D)

Oyun bir kez daha dengelenmiştir. Rakip şaha etkili hücum başlatan orduların şansları hemen hemen eşittir.

20 ♗xf7!

Mecburiyetten yapılan at fedası! Oysa bu vuruş birkaç hamle önce galibiyeti zorlanmadan getirecekti.

20...♗xf7 21 e5 ♗g7??

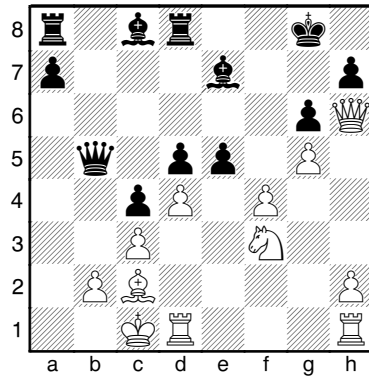
Orası filin kaçış noktasıydı! Yazık, oysa ufukta çok ilginç bir oyun vardı:

21...♗g8! 22 exf6 ♗xf6 23 ♖e3 bxa4 24 ♗f3 ♖b8! (24...a3?! 25 bxa3 ♖xa3+? 26 ♗d2±) 25 ♗e5 ♖b6 26 h4 ♖b7 sonrası mücadele her üç sonuca da açıktır.

22 exf6+ ♗xf6 23 g5 ♗e7 24 ♗f3

24 ♖h6+ ♗g8 25 ♗xg6 hxg6 26 ♖xg6+ ♗f8 27 ♗f3+- kazanca giden en kısa yoldu.

24...e5 25 ♖h6+ ♗g8 26 axb5 ♖xb5 (D)

Her ne kadar 26...♖a1+ 27 ♗d2 ♖xb2 28 ♖b1 ♖a3 29 ♗xe5+- varyantı daha dirençli olsa da Beyazın vaziyeti çok üstün kalırdı.

27 ♗xg6!

Rakip şahın sığınağını yıkan bu feda sonuca gider.

27...hxg6 28 ♖xg6+ ♜h8 29 ♜xe5 ♜f8 30 ♖h6+ ♜g8
31 g6 1-0

FM Emir Gülbeyaz – Tibo Maes

Analiz: FM Selim Çıtak

1 d4 ♜f6 2 ♜f4 d5 3 ♜f3 c5 4 e3 e6

Siyah da açık-renkli filine daha iyi bir gelecek sunmak isterdi elbette ama oyuna ikinci hamleyi yaparak başlamanın bazı dezavantajları vardır.

4...♜f5? gibi bir hamle için yeterli vakit yoktur: 5 dxc5! ♜bd7 (5...e6 6 ♜xb8 ♜xb8 7 ♜b5+ ♜d7 8 ♜e5+- Londra Sistemi'nin bilindik tuzaklarından.) 6 ♜b5 e6 7 b4 a5 8 c3± sonrasında Siyah er geri düşerdi.

5 ♜bd2 ♜d6 6 ♜g3

6 ♜xd6 kırışı Siyahı epey rahatlatırdı: 6...♖xd6 7 c3 ♜bd7 8 ♜d3 0-0 9 0-0 e5=

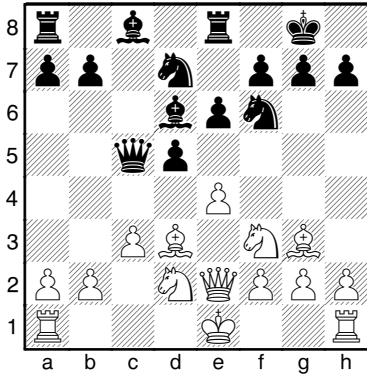
6...0-0

Eğer Siyah 6...♖c7 ve devamında ...♜bd7 ile ...e5 planına devam etseydi Beyazın acilen buna mâni olması gerekirdi. Örneğin: 7 dxc5 (7 c3 ♜bd7 8 ♜d3 0-0 9 0-0 ♜xg3 10 hxg3 e5=) 7...♖xc5 8 c4.

7 c3 ♖c7 8 dxc5

8 ♜e5 ile Siyahın ...e5 sürüşünü engellemek seçeneklerden biriydi.

8...♖xc5 9 ♜d3 ♜bd7 10 ♖e2 ♜e8 11 e4 (D)

Oyun sade bir şekilde başladı ve aşağı yukarı eşit bir vaziyet karşımızda. Beyaz, son hamlesiyle er yapısını değiştiriyor.

11...dxe4

11...e5 12 0-0 ♖c7 (...♜c5 tehdidiyle) 13 ♜c2 ♜xe4 14 ♜xe4 dxe4 15 ♖xe4 ♜f6= varyantı partidekine sağlam bir alternatiftir.

12 ♜xe4

12 ♜xe4 ♜xe4 13 ♖xe4 vezir-fil bataryası oluşturmak cazip gelebilir fakat Siyah buna hazırdır: 13...♜f6 14 ♜xd6 ♖xd6 15 ♖e3=

12...♜xg3 13 hxg3 ♖c7?!

Yavaş bir tercih. Özellikle h- hattı açıldıktan sonra Beyazın uzun rok yaparak keskin varyantlara girme ihtimali gözetilmeliydi.

13...e5! 14 0-0-0 h6 15 ♜h4 ♜f8 16 ♜c2 ♜e6 sonrasında şanslar eşittir.

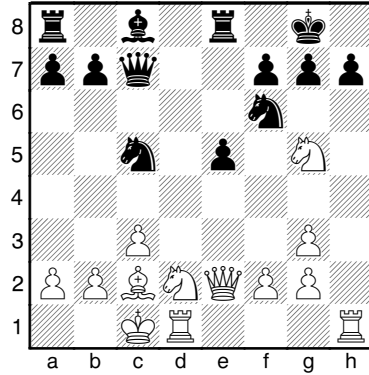
14 ♜c2 e5?

Artık çok geç! Vezir ile vakit yitirdikten sonra bu plan da yavaş kalır.

15 0-0-0

15 ♜g5! hamlesi rakibe cevabı olmayan sualler sorardı: 15...h6 16 ♜ge4 b6 17 g4 ♜b7 18 g5 hücumla.

15...♜c5 16 ♜g5!± (D)

Gelişimini tamamlayan FM Gülbeyaz saldırıya kalkıyor. Siyahın halen tahtada figüran gibi duran elemanları olduğuna dikkat ediniz. Bu durum puanın kime gideceğinin de işaretçisidir.

16...h6 17 ♜ge4 ♜fxe4 18 ♜xe4 ♜e6

18...♜xe4 19 ♖xe4 f5 20 ♜b3+ ♜h7 21 ♖d3±

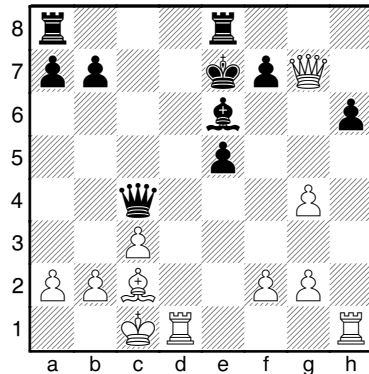
19 g4!

Bir etkili hücum hamlesi daha.

19...♜xe4

19...♜xa2 20 ♜xc5 ♖xc5 21 ♖e4 ♜ad8 22 ♖h7+ ♜f8 23 ♖h8+ ♜e7 24 ♖xg7+-

20 ♖xe4 ♖c4 21 ♖h7+ ♜f8 22 ♖h8+ ♜e7 23 ♖xg7+- (D)

Oyunortasında yaşanan dinamikleri tam çözümleyemeyen Siyah, aldığı hatalı kararlar neticesinde er geri ve zayıf şahla kalmıştır.

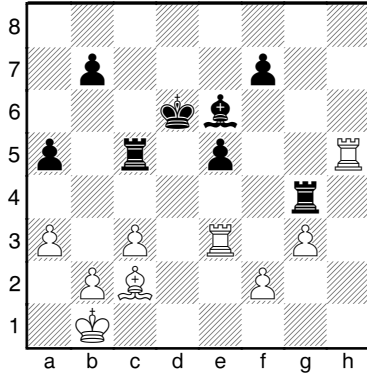
23...♖f4+ 24 ♕b1 ♜g8

Vezirler henüz tahtadayken ve e7- karesinde duran şahla oynarken piyon geri finale geçmek kurtuluş gibi hissettirir.

25 ♖xh6

25 ♖h7 ♜h8 26 ♖d3 ♜ad8 27 ♖b5 b6 28 f3+- ile hücumla devam etmek de mümkündü fakat oyundaki karar da kazanç için kafidir.

25...♖xh6 26 ♜xh6 ♜xg4 27 g3 ♜c8 28 a3 a5 29 ♜h5 ♜c5 30 ♜e1 ♕d6 31 ♜e3 (D)

Siyah, piyon geri olmasının yanı sıra baskı altındadır. Yani pasif kalelerle kaldığı için işi görüldüğünden daha zordur. Genç sporcumuz üstünlüğünü hızlıca puana çevirmesini bildi.

31...b5?!

31...♜d5 32 ♕c1 e4 33 ♜h1 f5 34 ♜h6+-

32 b4! ♜d5 33 ♕c1

33 bxa5 ♜d2 34 ♜h2 f6 35 ♕c1 ♜d5 36 ♜h6+- Siyah için kurtuluş gerçekçi değildir.

33...e4 34 ♜h8 axb4 35 axb4 ♜f5 36 f4 ♜d5 37 ♜b8 ♜c6 38 ♜b6 1-0

© Patricia Claros Aguilar

Türkiye Satranç Federasyonu Yayın Kurulu